

Inaugurační projev děkana PřF UJEP

Vaše magnificence pane prorektore, spectabiles, honorabiles, vážení hosté, vážené dámy a pánové, kolegyně a kolegové.

Na základě volby Akademického senátu Přírodovědecké fakulty se mi dostává té cti, že v následujícím čtyřletém období mohu vést Přírodovědeckou fakultu UJEP v Ústí nad Labem. Této pro mě osobně vzácné příležitosti si dovoluji využít ke krátkému zamyšlení nad současným a budoucím možným postavením naší fakulty.

V předchozím projevu prof. Nováka jste byli seznámeni s úspěšným rozvojem fakulty za předchozích pět let. Od založení fakulty je patrný její rychlý rozvoj ve všech směrech. Lze tedy pro další rozvoj fakulty vycházet z řady konkrétních dosažených úspěchů, jako jsou např. nezanedbatelný podíl získaných finančních prostředků na vědu a výzkum, široké spektrum nabídky odborných bakalářských studijních programů na všech katedrách, postupně rostoucí počet nově akreditovaných navazujících magisterských studijních programů a v neposlední řadě také úspěšná akreditace dvou doktorských studijních programů.

Na druhé straně v současných podmínkách vnějších ekonomických vztahů před námi stojí nelehké úkoly a výzvy. V kontextu ostatních přírodovědeckých fakult je naše fakulta dnes již chápána jako nová rozvíjející se přírodovědecká fakulta. Musíme nadále usilovat o zachování dynamiky rozvoje fakulty jako celku i jejich jednotlivých pracovišť, i když je nutné očekávat, že tento růst již asi nebude tak rychlý jako v předchozím období a zřejmě bude rozdílný pro jednotlivé oblasti činnosti.

Dynamický vývoj, kterým fakulta prošla od svého založení, však předznamenal i vznik řady problémů. Klíčovým předpokladem pro to, abychom obstáli ve vnější konkurenci i do dalších let, je tvůrčí přátelské ovzduší a zlepšení vztahů na fakultě tak, aby všechny katedry cítily sounáležitost s fakultou a současně i svou nezastupitelnou pevnou pozici v rámci fakulty. Jen na silných a dobře fungujících katedrách lze stavět vizi silné a úspěšné fakulty. Bez podpory každého z Vás by všechna předsevzetí zůstala pouze na papíře.

Co bude ovlivňovat další vývoj fakulty v příštím období, jaké před námi budou stát cíle a výzvy? Při známém nepříznivém demografickém vývoji to bude hlavně reforma financování vysokých škol. V nadcházejícím období musíme být připraveni obstát v obecném procesu přechodu od kvantity ke kvalitě a v procesu diverzifikace vysokého školství. Již dnes můžeme vidět, jak je bezprostřední budoucnost ovlivněna našimi předchozími rozhodnutími a to jak výsledky v oblastech přípravy a akreditací studijních programů, zahraničních mobilit studentů a akademických pracovníků, kvalifikačního růstu našich akademických pracovníků a dosaženými výsledky v oblasti vědy a výzkumu a

jak váha těchto výsledků neustále roste. Pokud budeme mít dobré vize, můžeme naším současným chováním výrazně ovlivnit pozici a budoucnost fakulty v příštích letech. Pokud tuto příležitost nevyužijeme a zanedbáme dnes některé důležité strategické priority, nedá nám zřejmě budoucí vývoj příležitost tyto chyby napravit.

Musíme usilovat o zvyšování podílu finančních prostředků získávaných na vědu a výzkum, aby tyto finanční prostředky představovaly v budoucnu nezanedbatelný finanční zdroj pro rozpočet fakulty. To vše ale souvisí s nutností nadále zvyšovat publikační aktivitu akademických pracovníků s důrazem na impaktované časopisy a kvalitní monografie. Pokud tam, kde je to možné, se soustředíme na tyto, zatím vždy ve všech hodnoceních respektované výstupy, nebudeme se muset tolik obávat případných propadů institucionálních finančních prostředků na vědu a výzkum při jakýchkoliv budoucích přísnějších modifikacích stávajícího systému.

Vedle základního výzkumu musíme také rozšiřovat spolupráci s firmami při aplikovaném výzkumu a tím získávat další finanční zdroje fakulty. Formální rámec pro tyto aktivity již existuje v podobě nedávno zřízeného Ústeckého materiálového centra. Letošní objem zakázek smluvního výzkumu u firem a externích pracovišť dokazuje životaschopnost fakulty i v této oblasti. Abychom však ve tvrdé konkurenci u firem uspěli, musíme se před nimi ještě více vyprofilovat jako osvědčený, kvalitní a spolehlivý partner.

Naši snahou musí i být stále více se prosazovat v mezinárodním měřítku, neboť kvalitní věda a výzkum musí mít mezinárodní rozměr a ohlas.

Usilujeme o to být fakultou výzkumnou, proto je podstatnou součástí našeho akademického života kromě výuky i výzkum, odkrývání nových, dosud neznámých jevů a skutečností. Musíme i nadále motivovat zapojení studentů do výzkumných projektů na katedrách. Neustálý bezprostřední kontakt s chytrými mladými lidmi je pro nás nesmírně obohacující. Málokde máme možnost konfrontovat své myšlenky s někým, kdo je schopen originálního pohledu i velmi rychlé kritiky. Je radostí předávat své poznatky dál, když Vám jsou partnerem schopní studenti a je potěšením získávat od nich inspiraci pro další nové nápady. Je to potenciál, s jehož pomocí se dá dosáhnout řady zajímavých výsledků. Musíme nadále věnovat velkou pozornost propagaci studijních oborů na fakultě, popularizaci přírodovědných oborů a získávání zájmu mladých o tyto obory. Bude důležité, aby se podstatně zvýšil podíl magisterských a doktorských studentů na fakultě. I přes trendy ke snižování počtu těchto studentů, které vyplývají z reformy vysokého školství, je pro naši fakultu životně důležité, pokud máme naplnit vizi výzkumně zaměřené fakulty, aby se tyto počty u nás zvýšily, zejména u doktorských studentů. Celorepublikově se objevují některé příznaky dlouhodobého ohrožení kvality absolventů a inflace udělovaných vysokoškolských diplomů, často jako důsledek expanze vysokoškolského

vzdělávání v celé ČR. I za těchto podmínek by pořád naším cílem mělo být zachování vysoké kvality úrovně našich absolventů.

Inaugurace děkana je starobyrou akademickou zvyklostí, která umocňuje naše vnímání tradičních akademických hodnot a fakulní pospolitosti. S životem akademického pracovníka jsou spojeny pojmy jako akademická svoboda, akademická samospráva a autonomie. Nepovažujme tyto věci za něco samozřejmého, akademická svoboda a samospráva jsou křehké dary, které opečováváme tím, že s nimi uvážlivě zacházíme – nikdo nám nediktuje, co máme říkat, ale očekává se, že svá slova pronášíme s veškerou odpovědností. Máme možnost volit své senátory a senátoři nám mohou vybrat rektora i děkana – ale očekává se, že něco takového učiníme uvážlivě, že výběr proběhne s nemenším úsilím, než s jakým připravujeme svou výuku nebo publikace. Zdálo by se, že jsou to všechno samozřejmosti, ale ve skutečnosti jsou to křehčí hodnoty, než to na první pohled vypadá.

Vážím si toho, že mohu reprezentovat Přírodovědeckou fakultu. Chtěl bych být v čele akademických pracovníků, kteří jsou hrdí a sebevědomí, ale zároveň i pokorní. Hrdí a sebevědomí, protože dokázali být úspěšní, postarat se o sebe i své pracoviště a vydobýt si svou pozici. Podařilo se jim uspět v těžké konkurenci, dokázali něco vybudovat a směřují ve svém oboru dál. A pokorní musíme být všichni, protože víme, že především sloužíme druhým a společně toho musíme ještě hodně vykonat.

V závěru svého projevu bych rád zdůraznil potřebu spolupráce naší fakulty se správními orgány města a kraje. Ve všech vyspělých zemích světa tvoří univerzity významná odborná, kulturní i společenská centra měst, ve kterých sídlí. Svými aktivitami, včetně aktivit studentských, univerzity prostředí měst a jejich život rozvíjejí a dávají mu nové dimenze. Naproti tomu bez podpory města a kraje si lze jen obtížně představit další rozvoj kterékoli fakulty a univerzity.

Vážené kolegyně a kolegové, vzácní hosté. Na základě práce nás všech akademických i neakademických pracovníků můžeme dnes s uspokojením slavit pětileté výročí naší fakulty. Na závěr bych chtěl upřímně poděkovat svým kolegům a kolegyním, kteří v předchozích letech věnovali nemalé úsilí rozvoji naší fakulty. Necht' podobné, ba ještě větší nasazení a elán charakterizují i léta příští.

Děkuji Vám všem za Vaši pozornost a za to, že jste svou přítomností poctili toto slavnostní shromáždění.

V Ústí nad Labem, 4. listopadu 2010